

DINCOLO DE DIAGNOSTIC:
IMPLICAREA ASISTENTULUI MEDICAL
DE FAMILIE ÎN COMUNICAREA
CU PĂRINȚII COPILULUI CU HIPOACUZIE

Paula POPA, Natalia ZARBAILOV

Catedra de medicină de familie,
IP Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie
Nicolae Testemițanu

[https://doi.org/10.52556/2587-3873.2025.3\(105\).09](https://doi.org/10.52556/2587-3873.2025.3(105).09)

Rezumat

Comunicarea eficientă în sistemul de sănătate nu mai este un detaliu, ci o necesitate pentru mulți părinți. Vestea că propriul copil are o scădere de auz vine cu multe întrebări, emoții și incertitudini, iar asistentul medical de familie devine punctul de sprijin, fiind prima persoană din sistemul de sănătate care îi întâmpină pe părinți. Articolul prezentat este o primă încercare de a cerceta opinia părinților copiilor cu hipoacuzie despre comunicarea cu asistenții medicali de familie, făcând parte din cercetările realizate de studenți. Pentru îndeplinirea obiectivelor cercetării s-a optat pentru un studiu calitativ, care permite explorarea oricărui detaliu legat de comunicarea asistentului medical de familie cu părinții care au copii cu hipoacuzie. Rezultatele cercetării demonstrează că asistentul medical de familie este deloc sau puțin disponibil pentru comunicarea cu părinții copilului cu hipoacuzie despre problema copilului și a familiei. Pentru un procent semnificativ dintre părinți sprijinul asistentului medical de familie în procesul de integrare a copilului în familie și societate a fost absent. Direcționarea la specialist sau spre centre specializate pare a fi cea mai frecventă soluție în asemenea cazuri. Totuși, părinții raportează și experiențe de atitudine atentă, empatică, cu grijă și suport din partea asistenților medicali. În articol sunt prezentate concluziile și recomandări pentru părinți, asistenții medicali de familie, precum și pentru sistemul de sănătate, destinate fortificării colaborării între prestatorii de servicii și beneficiarii acestora.

Cuvinte-cheie: asistentul medical de familie, comunicare, părinți, copil cu hipoacuzie

Summary

Beyond the diagnosis: the involvement of the family nurse in communication with parents of children with hypoacusis

Effective communication in the healthcare system is no longer a detail, but a necessity for many parents. The news that their child has a hearing loss comes with many questions, emotions and uncertainties, and the family nurse becomes the point of support, being the first person in the healthcare system who welcomes the parents. The article presented is a first attempt to research the opinion of parents of children with hearing loss about communication with family nurses, as part of the research carried out by students. In order to achieve the objectives of the research, a qualitative study was chosen, which allows exploring every detail related to the communication of the family nurse with parents of children with hearing loss. The research results demonstrate that the family nurse is not at all or little available for communication with the parents of the child with hearing loss about the child and the family problem. For a significant percentage of parents, the support

of the family nurse in the process of integrating the child into the family and society was absent. Referral to a specialist or specialized centers seems to be the most common solution in such cases. However, parents also report experiences of attentive, empathetic, caring and supportive attitudes from health care professionals. The article presents conclusions and recommendations for parents, family health care professionals, as well as the health system, intended to strengthen collaboration between service providers and their beneficiaries.

Keywords: family medical nurse, communication, parents, child with hypoacusis

Резюме

За пределами диагноза: участие семейной медицинской сестры в общении с родителями ребёнка с тугоухостью

Эффективная коммуникация в системе здравоохранения перестала быть просто мелочью и стала необходимостью для многих родителей. Известие о том, что у их ребенка потеря слуха, вызывает множество вопросов, эмоций и неуверенности, и семейная медсестра становится точкой опоры, будучи первым человеком в системе здравоохранения, который встречает родителей. Представленная статья является первой попыткой исследования мнения родителей детей с нарушениями слуха о коммуникации с семейными медсестрами в рамках студенческого исследования. Для достижения целей исследования был выбран качественный подход, позволяющий изучить детали, связанные с коммуникацией семейной медсестры с родителями детей с нарушениями слуха. Результаты исследования показывают, что семейная медсестра либо совсем недоступна, либо ограничена для общения с родителями ребёнка с тугоухостью по вопросам, касающимся ребёнка и его семьи. Значительная часть родителей столкнулась с отсутствием поддержки со стороны семейной медсестры в процессе интеграции ребёнка в семью и общество. Наиболее частым решением в таких случаях, по-видимому, является направление к специалисту или в специализированные центры. Однако родители также отмечают внимательное, чуткое, заботливое и поддерживающее отношение со стороны медсестёр. В статье представлены выводы и рекомендации для родителей, семейных медсестёр, а также для системы здравоохранения по укреплению взаимодействия между поставщиками услуг и их бенефициарами.

Ключевые слова: семейная медицинская сестра, общение, родители, ребёнок с тугоухостью

Introducere

Actualmente, comunicarea eficientă în sistemul de sănătate nu mai este un detaliu, ci o necesitate. Comunicarea a devenit un instrument important în cadrul asistenței medicale primare, și nu doar pentru medicul de familie, dar și cu implicarea asistentului medical de familie în îngrijirea persoanelor.

Pentru mulți părinți, vestea că propriul copil are o scădere de auz vine cu multe întrebări, emoții și incertitudini. În aceste momente, asistentul medical de familie devine punctul de sprijin, fiind prima persoană din sistemul de sănătate care îi întâmpină pe părinți. Când asistentul medical de familie comunică cu empatie, iar părinții se simt sprijiniți, copilul are șansa să primească la timp ajutorul de care depinde dezvoltarea lui. Pentru majoritatea copiilor, intervenția timpurie este necesară pentru a dezvolta abilități lingvistice corespunzătoare vârstei. În acest sens, părinții trebuie să se bazeze pe profesioniștii din domeniul sănătății, sprijinul acestor fiind considerat o strategie de adaptare pentru părinți. [1]

Mai multe articole au menționat o idee asemănătoare despre faptul că sprijinul acordat părinților copiilor cu hipoacuzie este foarte important, încă de la momentul suspiciunii și pe tot parcursul de diagnostic și intervenție. Dar acest precept a fost experimentat diferit. Studiile accentuează faptul că pe lângă comunicarea diagnosticului și a tratamentului, profesioniștii trebuie să asigure suport emoțional părinților, fiindcă ei trec printr-un amalgam de stări, precum: anxietate, frică, șoc, teamă, incertitudine și necesitatea de confirmare suplimentară a diagnosticului. Mai mult, aceste articole pun accentul pe abordarea holistică a familiei - dacă părinții sunt susținuți, atunci și copilul are șanse la o dezvoltare echilibrată ca toți ceilalți copii [2, 3, 4].

În ciuda faptului că există numeroase studii despre impactul emoțional al diagnosticului copilului asupra părinților, se observă un gol la capitolul comunicării eficiente a asistentului medical de familie cu părinții. Crearea și aplicarea strategiilor de comunicare, în funcție de nevoile familiei, reprezintă o implicare activă a asistentului medical de familie. Implementarea unui model structurat de comunicare ar putea îmbunătăți relația asistentului medical de familie cu părinții copilului cu hipoacuzie [5].

În practica medicală se constată că tot mai mulți asistenți medicali de familie nu au o pregătire suficientă în ceea ce privește informarea, sprijinirea, educarea și ghidarea părinților copilului cu hipoacuzie [6]. Prin urmare, această situație poate duce și la un stres suplimentar pentru părinți și disconfort pentru copilul cu hipoacuzie.

Scopul cercetării a constat în colectarea și analiza opiniilor părinților copilului cu hipoacuzie despre

comunicarea cu asistenții medicali de familie, pentru elucidarea problemelor de importanță în îngrijirea copiilor cu hipoacuzie.

Materiale și metode

Articolul reprezintă un raport despre cercetarea efectuată în cadrul IP USMF *Nicolae Testemițanu* pentru teza de licență la Facultatea de asistență medicală generală. În scopul îndeplinirii obiectivelor cercetării s-a optat pentru un studiu calitativ, care permite explorarea oricărui detaliu legat de comunicarea asistentului medical de familie cu părinții care au copii cu hipoacuzie. Pentru inițierea studiului a fost realizată o cercetare a publicațiilor existente, în total 45 de surse, din bazele de date PubMed, Google Scholar și ResearchGate, centrate pe experiențele părinților în comunicarea cu asistentul medical de familie.

Studiul observațional descriptiv s-a bazat pe interviu în profunzime. Chestionarul a fost elaborat de cercetători și supus unei pretestări pe un grup de colegi, iar, după ajustare, de câțiva părinți. Chestionarul conține 13 întrebări și a urmărit următoarele dimensiuni principale: date generale despre diagnosticarea problemei (4); experiența părinților în comunicarea cu asistentul medical de familie (6); lacune și dificultăți în comunicare (1); sugestii și recomandări (2); precum și informații scurte despre respondenți. Cercetarea a fost efectuată în cadrul Centrului Republican de Audiologie, în perioada 25.09.2025-25.11.2025. Lotul de studiu a inclus părinți din 17 familii, care au copii cu hipoacuzie. Răspunsurile din chestionar au fost obținute pe baza interviului în profunzime individual cu părinții copiilor cu hipoacuzie, care și-au exprimat acordul verbal pentru participarea la interviu. Răspunsurile obținute au fost analizate comparativ, ceea ce permite identificarea elementelor comune, a diferențelor de percepție și a factorilor care influențează calitatea comunicării dintre asistentul medical de familie și părinte. Pornind de la aceste răspunsuri, au fost formulate recomandări orientate spre îmbunătățirea colaborării dintre asistentul medical de familie și părinții copilului cu hipoacuzie.

Studiul este limitat în ce privește desfășurarea sa într-o singură instituție medicală și lotul redus de participanți. S-au colectat date concrete, omițând detalii precum nivelul de educație al părinților, structura familială, detalii privind sursa de informare despre Centrul de Audiologie și datele de contact ale părinților. De asemenea, nu s-a urmărit comunicarea directă a asistentului medical de familie cu părinții, însă au fost studiate opiniile părinților redată sub formă de citat după posibilitate.

Rezultate

În total la interviu au participat 16 mame și un tată, a refuzat participarea: un părinte. Cel mai tânăr participant a avut vârsta de 28 de ani, iar cel mai vârstnic 47 de ani. În ceea ce privește vârsta copiilor diagnosticați cu hipoacuzie la momentul stabilirii diagnosticului, cel mai mic a avut 12 luni și cel mai mare 12 ani.

Analiza datelor colectate a permis verificarea percepției generale a părintelui despre starea copilului său cu hipoacuzie. Datele obținute au fost integrate într-un tabel, divizat în trei secțiuni principale, corespunzător categoriilor descrise mai jos.

1. Dificultăți și lacune în comunicarea cu asistentul medical de familie.
2. Sugestiile părinților pentru asistentul medical de familie.
3. Mesaj pentru personalul medical din partea părinților.
4. Dificultăți și lacune în comunicarea cu asistentul medical de familie.

Opiniile obținute în cadrul dimensiunilor *experiența părinților în comunicarea cu asistentul medical de familie și lacune și dificultăți în comunicare* au evidențiat existența unor neconformități în comunicarea părinților cu asistentul medical de familie. Părinții au menționat comportamentul inadecvat al asistentului medical de familie, competența profesională scăzută a asistentului medical de familie, și în 9 din 17 cazuri disponibilitate joasă sau lipsa totală a dialogului. Deseori li se spune că nu are timp suficient pentru discuții și că este singură în raport cu un număr mare de pacienți.

La întrebarea privind dificultățile întâmpinate în comunicarea cu asistentul medical de familie părinții au menționat dificultăți legate de informarea insuficientă și limitată din partea asistentului medical privind hipoacuzia copilului. O parte din părinți au relatat că nu reușesc să aibă o comunicare adecvată cu asistentul medical de familie. Drept barieră pentru discuții și reticența de a adresa întrebări au fost determinate de teama părinților de a nu fi subapreciați, priviți prost ca părinți. Câțiva părinți au menționat că lipsa unei comunicări deschise îi determină să evite întrebările, să rămână cu nelămuriri și să caute informații în mediul online. Deși primesc suport administrativ din partea asistentului medical de familie, discuțiile despre situația copilului și despre nevoile familiei sunt adesea neabordate. Într-un caz, părintele a relatat că nu a fost informat despre posibilitatea de a obține aparat auditiv gratuit pentru copil. Din această cauză a plecat peste hotare pentru a obține resurse necesare copilului.

Pe lângă dificultățile constatate în comunicare, au devenit vizibile și alte aspecte importante.

Rezultatele arată că 10 dintre 17 părinții nu au fost ajutați de asistentul medical de familie să înțeleagă consecințele hipoacuziei asupra dezvoltării copilului, iar 6 din 17 au fost ajutați foarte puțin. Dintre 17 părinți, 16 au menționat că nu au primit consiliere din partea asistentului medical de familie după aflarea diagnosticului copilului. Majoritatea părinților indică lipsa disponibilității asistentului medical de familie de a răspunde la întrebările legate de hipoacuzia copilului. O mamă a raportat că asistentul medical de familie a evitat să ofere informații privind îngrijirea copilului, precizând că întrebările trebuie să fie adresate la Centrul de Audiologie. Alții au menționat că *nici nu știau că pot apela la asistentul medical de familie, atunci când au întrebări sau nevoie de ajutor*. Doar un număr limitat au apreciat asistentul medical de familie ca fiind foarte disponibil.

Relația părinților cu asistentul medical de familie din aspectul sprijinului oferit copilului în procesul de integrare familială și socială, este apreciată de către 14 părinți dintre toți respondenții ca fiind *nesatisfăcătoare*, în timp ce numai 3 respondenți din 17 părinți o consideră *bună*.

Sugestii părinților pentru asistentul medical de familie

Răspunsurile părinților la întrebarea despre sugestiile pe care le-ar prezenta asistentului medical de familie pentru ai ajuta mai bine au fost variate, însă acestea conțin mai multe elemente comune. În primul rând, părinții au accentuat că au nevoie de mai multă informare și consiliere. Doresc informații explicate pe înțelesul lor, pentru a putea înțelege exact ce se întâmplă cu copilul lor și cum poate să-l ajute.

De asemenea, părinții doresc ca asistentul medical de familie să fie mai disponibil pentru discuții și să dea dovadă de competență profesională. Părinții au solicitat ca asistenții medicali să-și îmbunătățească competențele privind abordarea copiilor cu hipoacuzie.

Unii părinți au declarat că nu au sugestii pentru asistentul medical de familie, întrucât informațiile dorite inițial nu au fost oferite, iar în prezent toate detaliile de care au nevoie le primesc la Centrul de Audiologie. Unul dintre părinți a declarat că nu apelează la asistentul medical de familie, nu are sugestii pentru acesta și nu intenționează să solicite ajutor, deoarece consideră că acest actor nu-l poate ajuta.

În plus, unii părinți au afirmat că ar aprecia dacă asistentul medical de familie ar fi mai aproape de familie, i-ar cunoaște mai bine și ar manifesta un interes real față de copil. Doar un părinte a relatat că are o relație bună cu asistentul medical de familie, care se interesează mereu de starea și evoluția copilului.

Mesaj pentru personalul medical din partea părinților

Părinții au transmis personalului medical dorința de a primi informații accesibile și explicate într-un mod simplu. Au accentuat necesitatea suportului emoțional, care să-i ajute să facă față diagnosticului copilului. Părinții doresc ca diagnosticul să fie explicat treptat și într-un mod calm, fără comunicări bruște și fără a fi învinuiți pentru scăderea auzului copilului.

Un element repetat în răspunsuri a fost dorința unei comunicări deschise și empatică, în care părinții să se simtă ascultați, sprijiniți și încurajați să întrebe ceea ce nu înțeleg. O atitudine blândă, caldă și răbdătoare din partea personalului medical i-ar ajuta să gestioneze mai ușor momentul diagnosticării copilului.

Părinții sugerează personalului medical să-și gestioneze corect timpul, astfel încât discuțiile despre problema copilului să decurgă fără grabă.

Unii părinți au exprimat dorința ca personalul medical să aibă o pregătire mai aprofundată în ceea ce privește hipoacuzia. Atunci când cer ajutor vor să

simtă că solicitarea lor este luată în serios și că personalul medical le poate oferi un sprijin real.

Pintre mesajele părinților se regăsește și propunerea unei colaborări a asistentului medical de familie cu asistenții medicali din instituții de învățământ preșcolar și școli pentru organizarea campaniilor de sprijin al copilului cu hipoacuzie.

Discuții

Dificultățile întâmpinate de părinți în comunicarea cu asistentul medical de familie din *Tabelul 1* oferă o imagine clară asupra unei comunicări care nu reușește să răspundă nevoilor reale ale familiei. Aceste aspecte reprezintă un fenomen nefavorabil pentru familie, deoarece asistentul medical de familie nu oferă părinților suficient sprijin informațional și emoțional, diminuând astfel încrederea acestora în sistemul de sănătate și capacitatea familiei de a răspunde adecvat nevoilor copilului.

Comportamentele inadecvate ale asistenților medicali de familie relatate de părinți, creează un mediu de nesiguranță și teamă pentru aceștia. În astfel de condiții, mulți părinți evită să adreseze între-

Tabelul 1.

Dificultăți în comunicarea cu asistentul medical de familie

Dificultăți	Opiniile părinților privind comunicarea cu asistentul medical de familie	Cod chestionar
1. Competență profesională scăzută	„asistentul medical de familie este în vârstă și când merg la ea mereu este ocupată, stă pe telefon și scrie ceva în cartela copilului sau completează formulare când avem nevoie de trimiteri-extrase”	006
	„la moment nu avem dificultăți, dar atunci la momentul diagnosticării nu pot să vă spun. Noi nu știam că putem primi aparatul auditiv gratis și m-am dus peste hotare ca să fac bani de aparat. Copilul a rămas cu tata”	009
2. Lipsa de informare a părinților	Asistenta medicală de familie este mereu receptivă când are anumite probleme sau întrebări ce țin de trimiteri-extrase (sau alte documente), dar sub aspectul cum să comunice sau să îngrijească copilul nu a primit informații	001
	„pentru că nu primeam suficiente explicații despre evoluția copilului”	013
	„asistentul medical de familie este în vârstă și când merg la ea mai mereu este ocupată, stă pe telefon și scrie ceva în cartela copilului sau completează formulare când avem nevoie de trimiteri-extrase”	006
	„mi se reproșă că o să ne ducem la Centrul de Audiologie și acolo o să ne explice totul”	013
3. Comportament inadecvat a asistentului medical de familie	„dar nu pot să zic că am avut o comunicare normală, avea un comportament nerăbdător și brutal”	008
	„am impresia că vin la ea acasă, este indispusă și comunică arogant. Eu nu vin că nu am ce face, ci pentru că am o problemă și vreau să mă ajute, dar din păcate nu primesc ajutorul de care am nevoie”	012
4. Timp insuficient	„uneori comunicarea este prea scurtă și parcă din grabă, nu reușesc să înțeleg toate informațiile care mi se oferă”	014
5. Subaprecierea și teama părinților de a adresa întrebări	„uneori da, pentru că nu îndrăzneam să întreb atunci când nu înțelegeam ceva. Îmi era rușine și parcă un fel de teamă ca nu cumva să se gândească că nu știu nimic”	011

bări sau să solicite ajutor, de teama să nu fie judecați sau subapreciați. Această tensiune ajunge să inhibe comunicarea, iar părinții rămân fără informațiile de care au nevoie pentru a-și ajuta copiii cu hipoacuzie. Luând în considerare cazul cu codul 006 se poate constata că lipsa comunicării și a informării îi pune pe părinți să ia decizii individuale și grăbite. Plecarea temporară a mamei pentru a câștiga bani ca să procure un aparat auditiv pentru copil, în timp ce acesta se oferă gratuit în țară, a afectat mediul familial, lăsând un gol într-o perioadă în care copilul avea nevoie de căldură și siguranță.

În procesul de colectare a datelor, pe lângă răspunsurile sintetizate, au devenit vizibile și câteva aspecte legate de desfășurarea propriu-zisă a cercetării. S-a observat că majoritatea respondenților au fost mame, ceea ce reflectă rolul lor central în îngrijirea și educația copiilor. Pe parcursul colectării datelor s-au identificat copii cu comorbidități și dizabilități adiționale, în acest context comunicarea devenind și mai importantă, deoarece în astfel de situație este mult mai sensibilă și complexă. Uneori, există cazuri în care părinții nu știu cum să reacționeze, cum să se comporte și ce să facă mai departe. Este foarte important ca în asemenea momente asistentul medical de familie să informeze părinții că pot să apeleze la el oricând, ori de câte ori vor avea nevoie de informații suplimentare sau dacă apar neclarități pe parcurs.

Examinând sursele bibliografice cu privire la comunicarea asistentului medical cu părinții copilului cu hipoacuzie, s-a constatat că, deși unele dintre acestea au titluri relevante pentru cercetare, conținutul lor nu oferă informații esențiale despre importanța unei comunicări eficiente între asistentul medical de familie și părinți [6, 7, 8, 9, 10].

Discuția privind rezultatele obținute pornește de la constatarea că experiențele părinților confirmă tendințele descrise în literatura de specialitate. Studiul realizat de Reynolds G. și colaboratorii săi (2023) subliniază că părinții se confruntă cu un nivel înalt de stres emoțional din cauza lipsei unei informații clare din partea asistentului medical, ceea ce am observat și în timpul colectării datelor [11]. De asemenea, cercetarea lui Davids R. S. și Jager M. (2018), demonstrează cât de greu este pentru părinți să accepte faptul că au un copil cu hipoacuzie. Trecând prin multe emoții, au nevoie de timp pentru a se adapta, iar lipsa consilierii și a ghidării din partea personalului medical i-a făcut să se simtă singuri și neajutorați [12]. Pe lângă aceste constatări, și alte studii internaționale arată că părinții simt un sprijin insuficient din partea personalului medical. De exemplu, Hamzah N. și colegii săi (2021) au concluzionat că este destul de important ca asistenții medicali de familie să acorde atenție sporită sprijinirii emoționale a părinților, fiindcă modul în

care aceștia o să reușească să-și gestioneze sentimentele de frustrare, anxietate, de neputință și frică influențează semnificativ implicarea lor ulterioară în îngrijirea și dezvoltarea copilului [3].

Informațiile limitate, lipsa instruirilor și competențele insuficiente ale asistenților medicali de familie în gestionarea acestor situații afectează calitatea vieții copilului. Un element comun important este ca echipa medicală să ofere informații accesibile, clare, într-un mod empatic, atrăgând totodată atenția la starea emoțională a părinților. Pentru a oferi o imagine mai clară a rezultatelor obținute, s-au discutat și câteva observații despre modul în care părinții au participat la interviu. În timpul interviurilor, s-a evidențiat o diversitate în ce privește modul de exprimare a părinților. Unii părinți au fost deschiși, ofereau detalii, povesteau cu interes experiențele lor. Alții au fost rezervați, răspunzând scurt, fără detalii.

Studiul realizat de Mukovhe Phanguphangu și Andrew John Ross (2025) a arătat că instruirea continuă a asistenților medicali de familie reprezintă o etapă primordială [13]. În această ordine de idei, atunci când specialiștii se concentrează pe tratament și investigații, asistentul medical este cel care rămâne lângă părinți, îi ascultă, îi încurajează și îi însoțește pe tot parcursul reabilitării, devenind vocea lor de sprijin: „Nu sunteți singuri. Sunt aici ca să vă ajut!”. Odată cu creșterea implicării asistentului medical de familie, va spori și beneficiul copilului cu scădere de auz, a familiei acestuia, și nu în ultimul rând a comunității și societății. Este important ca asistentul medical de familie să colaboreze cu toți specialiștii: medic de familie, medic ORL, audiolog, logoped, alți medici implicați în reabilitarea copilului cu hipoacuzie. Această colaborare interdisciplinară va spori atât competențele asistentului medical de familie, cât și calitatea vieții familiei [13].

Bunăstarea familiei este strâns legată de starea copilului și de sprijinul oferit de comunitate. Pentru ca dificultățile să nu rămână simple constatări, recomandările făcute în baza cercetării vor avea drept scop îmbunătățirea comunicării dintre asistentul medical de familie și părinți, contribuind astfel la creșterea calității vieții copilului.

Recomandări pentru asistentul medical de familie:

- ♦ Manifestați o comunicare deschisă și empatică cu părinții copilului cu hipoacuzie, susținută de un comportament profesional, care să favorizeze cooperarea și încrederea părinților.
- ♦ Organizați consultațiile părinților în spațiu adecvat discuțiilor privind starea copilului.
- ♦ Încurajați părinții să adreseze întrebări pentru clarificarea oricărui neînțelegeri.

Recomandări pentru părinți:

♦ Alocați timp pentru discuție cu asistentul medical de familie și menționați calm că scopul vizitei este de a primi ajutor și îndrumare.

♦ Solicitați informații clare și pe înțeles de la asistentul medical de familie.

♦ Îndrăzniți să solicitați clarificări atunci când informațiile primite nu sunt pe deplin înțelese.

Recomandări pentru sistemul de sănătate:

♦ Instruirea personalului medical pentru a informa părinții integral despre drepturile lor în sistemul de sănătate, inclusiv faptul că accesul la aparatele auditive pentru copii este gratuit.

♦ Monitorizarea calității practicii medicale prin evaluări periodice ale competențelor asistenților medicali de familie, inclusiv în comunicare.

♦ Elaborarea și implementarea unui pliant informativ standardizat, care să conțină informații necesare pentru părinții care au copii cu hipoacuzie.

Concluzii

Cercetarea prezentă a permis colectarea opiniilor părinților copiilor cu hipoacuzie despre comunicarea cu asistenții medicali de familie. Analiza datelor obținute a evidențiat problema comunicării marcată prin competență profesională scăzută, lipsa de informare a părinților despre problema copilului de către asistentul medical și altele.

Este indispensabil ca asistentul medical de familie să-și ajusteze comunicarea la nivelul de cunoștințe al fiecărui părinte. Părinții solicită o comunicare deschisă cu asistentul medical de familie, lipsită de prejudecăți și susținută de empatie, care să-i ajute să înțeleagă situația și să acționeze corect pentru binele copilului.

Fiecare gest al asistentului medical de familie - felul în care privește, explică și ascultă devine o formă de intervenție timpurie, la fel de importantă ca orice investigație medicală. Susținerea familiilor care cresc copii cu dizabilități este o responsabilitate care aparține întregii societăți.

Declarație de conflict de interes

Autorii declară lipsa conflictului de interese.

Declarație de finanțare

Studiul a fost realizat fără suport financiar.

Mulțumiri

Autorii exprimă mulțumiri tuturor părinților care au participat la studiu și personalului *Centrului Republican de Audiologie* care a oferit condițiile necesare pentru colectarea datelor.

Bibliografie

1. NANDINI N. Challenges faced by parents in parenting hearing impaired children. In: *The research dialogue*, 2025, 4(01), pp. 1-9.
2. BOWER C., REILLY B., RICHERSON J., HECHT J. L. Hearing Assessment in Infants, Children, and Adolescents: Recommendations Beyond Neonatal Screening Charles Bower. In: *Pediatrics*, 2023, 152(3), pp. 2.
3. HAMZAH N., UMAT D., HARITHASAN D. Challenges faced by parents when seeking diagnosis for children with sensorineural hearing loss. In: *International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology*, 2021, 143, pp. 110656.
4. HOLZINGER D., HOFER J., DALL M., FELLINGER J. Multidimensional Family-Centred Early Intervention in Children with Hearing Loss: A Conceptual Model. In: *Journal of Clinical Medicine*, 2022, 11(6), pp. 1548.
5. MUNOZ K., NELSON L., BLAISER K., PRICE T. Improving support for parents of children with hearing loss: provider training on use of targeted communication strategies. In: *Journal of the American Academy of Audiology*, 2015, 26(2), pp. 116-127.
6. TUOHIMAA K., LOUKUSA S., LOPPONEN H., VALIMAA T. et al. Communication abilities in children with hearing loss – views of parents and daycare professional. In: *Journal of Communication Disorders*, 2022, 99, pp. 106256.
7. PRATT S. Profound Hearing Loss: Addressing Barriers to Hearing Healthcare. In: *Seminars in Hearing*, 2018, 39(4), pp. 428.
8. HARRISON M., PAGE T.A., OLESON J. et al. Factors Affecting Early Services for Children Who Are Hard of Hearing. In: *Language, speech, and hearing services in schools*, 2016, 47(1), pp. 16-30.
9. FINDLEN U.M., MALHORTA P.S., ADUNKA O.F. Parent perspectives on multidisciplinary pediatric hearing healthcare. In: *International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology*, 2019, 116, pp. 141-146.
10. ZAIDMAN-ZAIT, MOST T., TARRASCH R., HADDAEID E., et al. The Impact of Childhood Hearing Loss on the Family: Mother's and Father's Stress and Coping Resources. In: *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 2016, 21(1), pp. 23-33.
11. REYNOLDS G., WERFEL K.L., VACHIO M., LUND E.A. Early Experiences of Parents of Children who are Deaf or Hard of Hearing: Navigating through identification, Intervention, and Beyond. In: *The Journal of Early Hearing Detection and Intervention*, 2023, 8(1), pp. 52.
12. DAVIDS R. S., JAGER M., Experiences of Hearing Parents Following Their Child's Hearing Loss Diagnosis. In: *Southern African Journal of Social Work and Social Development*, 2018, 30(2), pp. 1-18.
13. PHANGUPHANGU M., ROSS J. A. Feasibility of integrating nurse-administered infant hearing screening into an immunisation programme at a primary healthcare clinic in South Africa: A Hybrid Type 2 trial. In: *International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology*, 2025, 195, pp. 2-8.

Natalia Zarbailov, MSP, dr. hab. șt. med.,
 Conferențiar, Catedra de medicină de familie,
 IP USMF Nicolae Testemițanu,
 Tel:+37369481481,
 e-mail: natalia.zarbailov@usmf.md